

Produktion af 3 forskellige slags slagtedyr m. ammetantesystem og afgræsning

Præsenteret af Mogens Vestergaard

Institut for Husdyr- og Veterinærvidenskab, Foulum, AU Viborg

Med bidrag fra Troels Kristensen, Lisbeth Mogensen, Camilla Kramer, Kirstine F. Jørgensen og Margrethe Therkildsen

Kvægafgiftsfonden

HVORDAN ER PRODUKTIONSKONCEPTET?

27 (28) Holstein udsætterkøer på forskellige laktationsstadier => **24 ammetanter**

48 **Holstein tyrekalve** indkøbt ca. 14 dage gamle fra 5 besætninger

- 16 kalve og 8 køer startes i 3 på hinanden følgende uger (stald med 8 bokse)

Bonding mellem ammetante og kalve i enkeltbokse med kalveskjul dag 14-21

- Ko opbindes de første gange, når kalve holdes til patten (3 køer erstattes)
- Malkning nødvendigt 2-4 dage på køer med højeste ydelser

2 eller 4 køer med hver 2 kalve i fællesbokse dag 21-35

Kastration og afhorning INDEN udbinding

Køer og kalve på græs fra 5 (6) ugers alderen (start maj-juni)

3 folde med 8 køer og 16 kalve; rotation i folde.

Hytte 40 m² på hver fold

Foderhæk til **supplerende græsensilage ved for lav græsvækst**

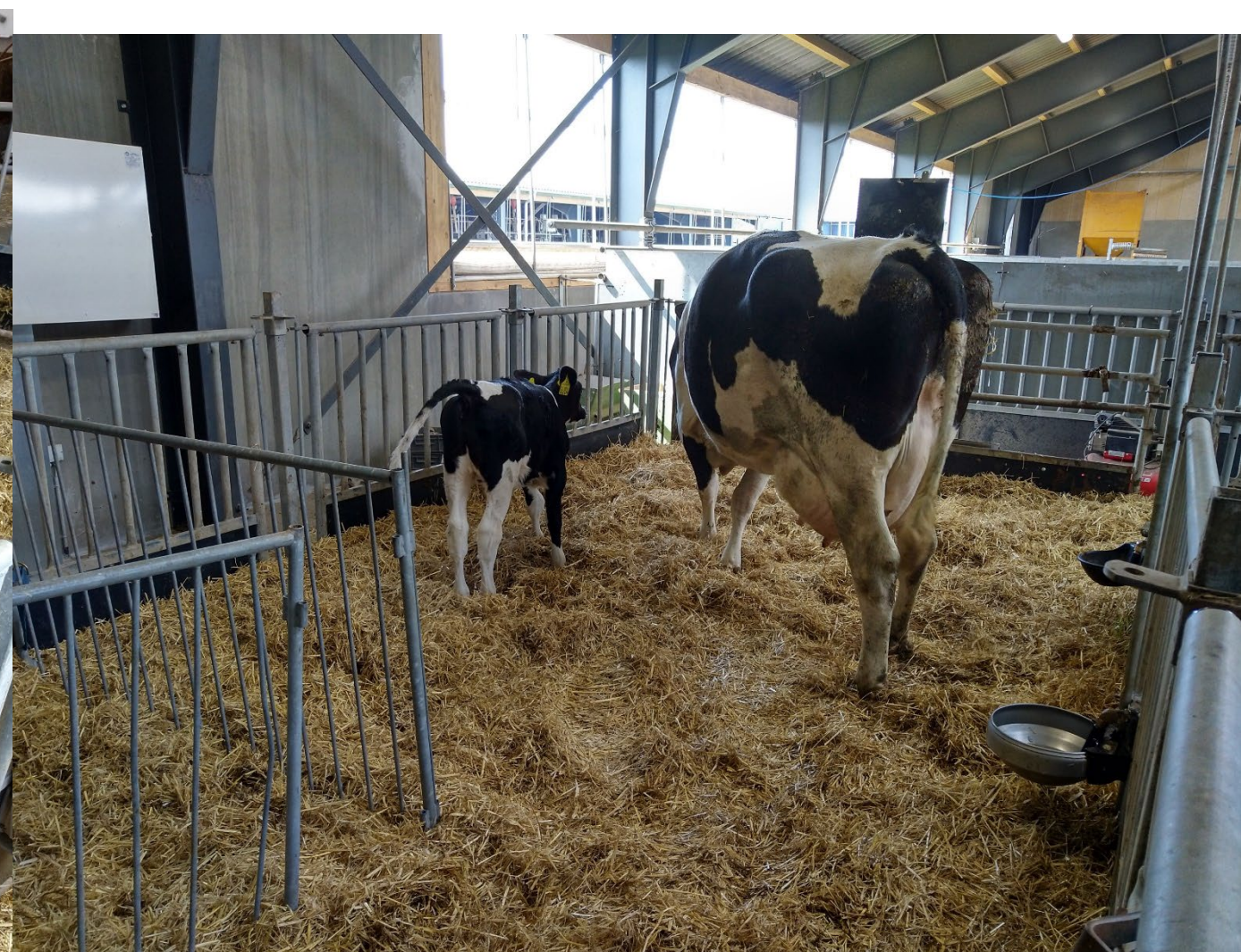
1 ko dør uventet på græs, men erstattes og accepterer de to kalve

Efter nogle uger er der 16, 15 og 17 kalve i de tre folde (hentes kalven 'hjem' smutter den igen)

BONDING: 2 UGER GAMLE KALVE OG EN UDSÆTTERKO

Først 1+2 i 1-2 uger..... og så

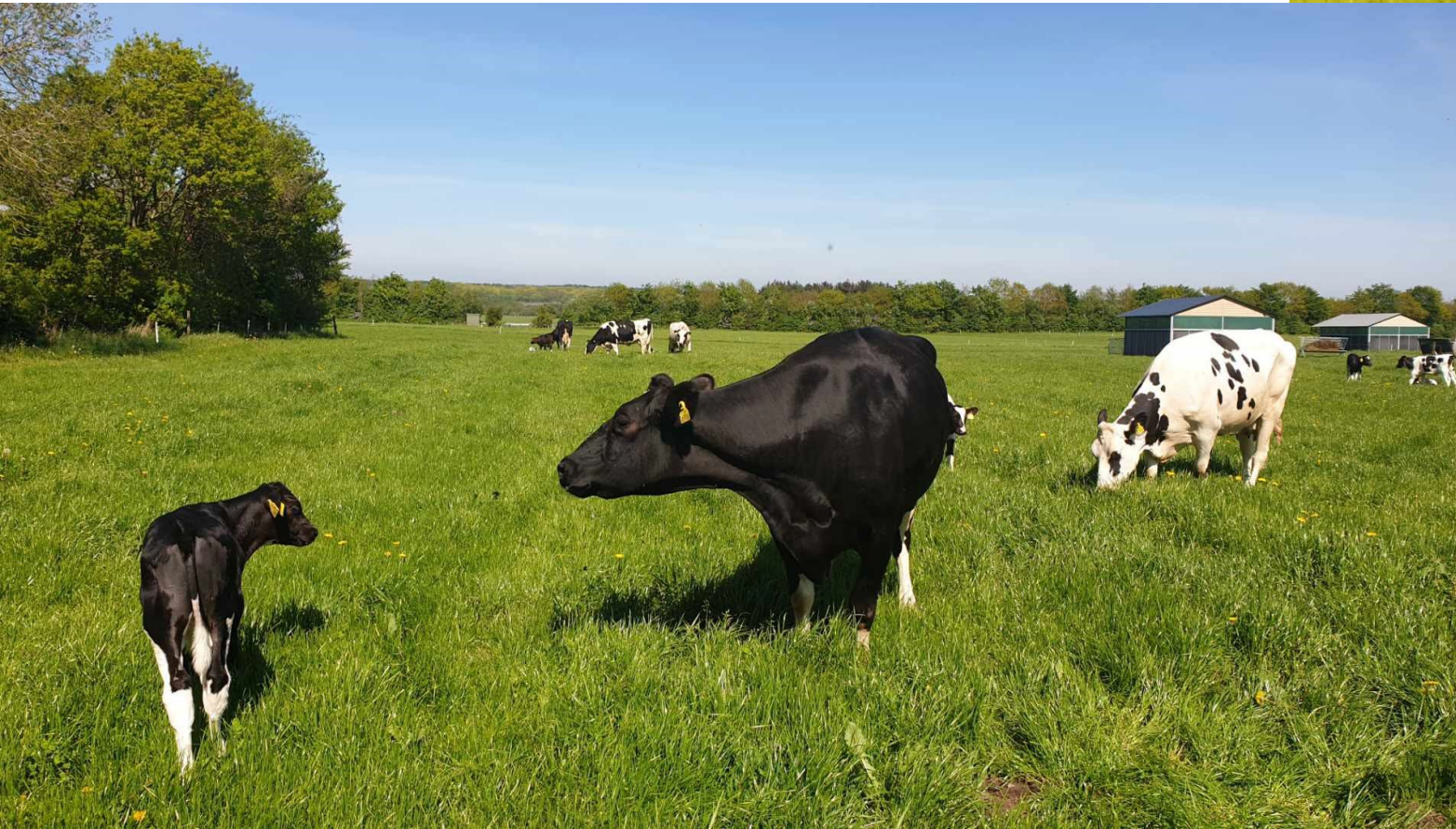
4 UGER GAMLE

... 4+8 i ca. 2 uger, og så...

5 UGER GAMLE

Og så på græs i juni

3 folde hver med 8 køer og 16 kalve
Drikkebrug og foderhæk samt
CN Agro hytte 30 m² med halm i alle tre folde

MEN GRÆSSET GROR IKKE ALTID NOK....

SÅ MAN SKAL HAVE EN PLAN B:
TILSKUD AF FULDFODER PÅ MARKEN

INDBINDING, FRAVÆNNING OPSTALDNING

Alle **køer** og **kalve** indbindes **3. uge af oktober 2021**

Køerne har tabt sig på græs

De **12 køer**, der vurderes ikke egnede til at fortsætte, udses **til slagtning**

De **24 fravænnede kalve** (5 mdr gamle) går i to bokse mellem de ammetanter, der fortsat går med kalve

Ingen larm fra kalve – men lidt larm fra de fravænnede køer, der står i anden stald

Fuldfoderration (samme) til alle køer og kalve – medium energi, stor andel græs

24 kalve fravænnedes ca 6½ mdr gamle

12 ammetanter slagtes og de har taget på igen

Ved **8 mdr slagtes de 8 tungeste par af kalve (A-stude)**: Det er 16 sent fravænnede

Generelt ingen larm fra kalve ved fravænnning

De **resterende 32 kalve** går i **4 bokse vinteren igennem** og får **fuldfoder med moderat og sidst på vinteren og frem til forår med lav energi**

Udbinding i april 2022

FRAVÆNNEDE KALVE PÅ Knap 8 MDR, LIGE FØR DE SLAGTES SOM A-STUDE

B- OG C-STUDE: FORSOMMER 2022 VAR FANTASTISK...

SENSOMMER 2022 VAR TØR

VINTER 2022-2023, ALLE 16 C-STUDE FÅR EN LAV ENERGI RATION

nu skal vi snart ud...

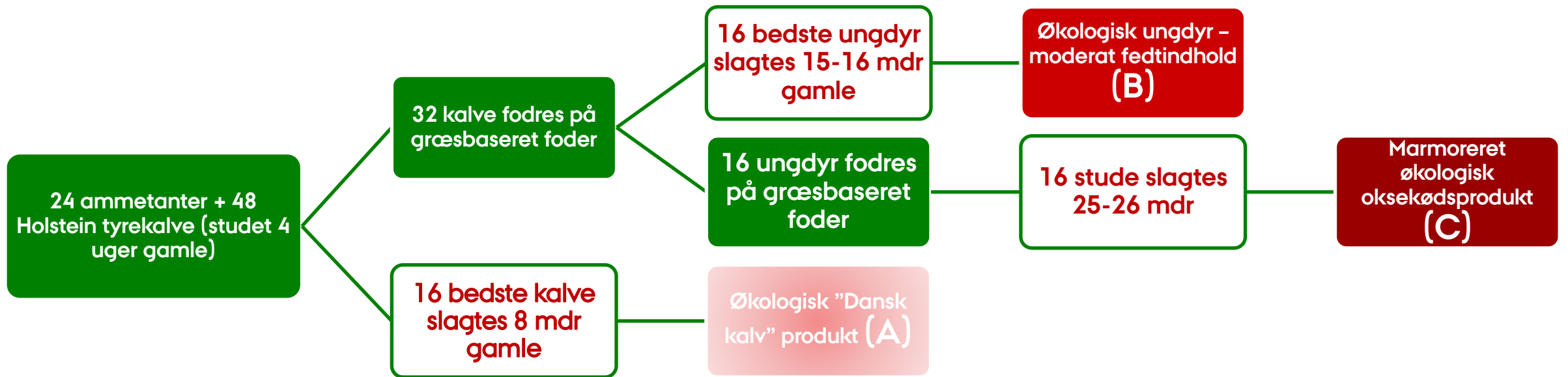
FORSOMMER 2023 – GODT MED GRÆS: C-STUDE PÅ NATURAREALER

SLAGTNING C-STUDE

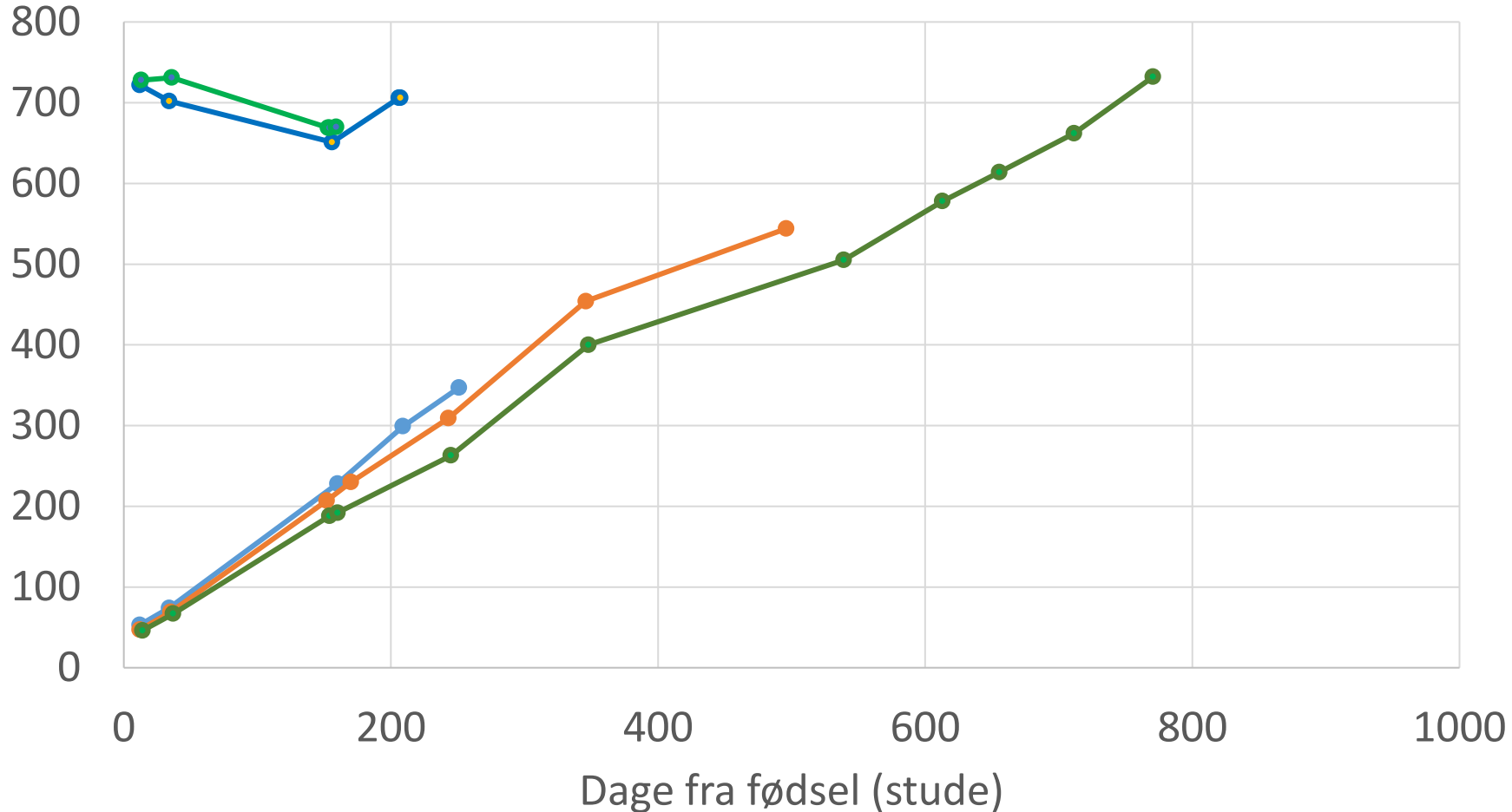

FORSØGSDESIGN

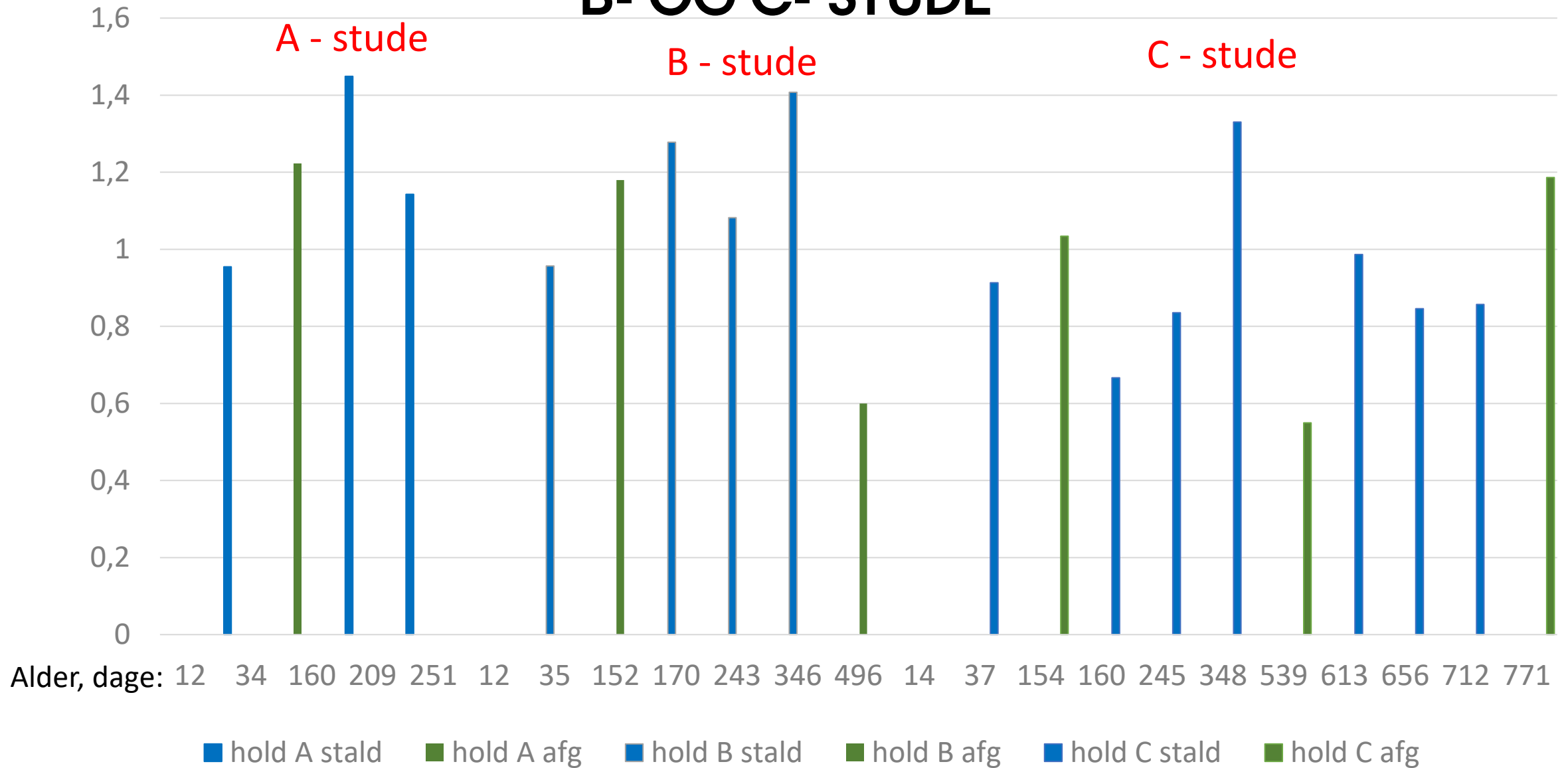
VÆGTUDVIKLING FOR A-, B- OG C-STUDE I FORSØGET OG FOR AMMETANTER

Kg lev vægt

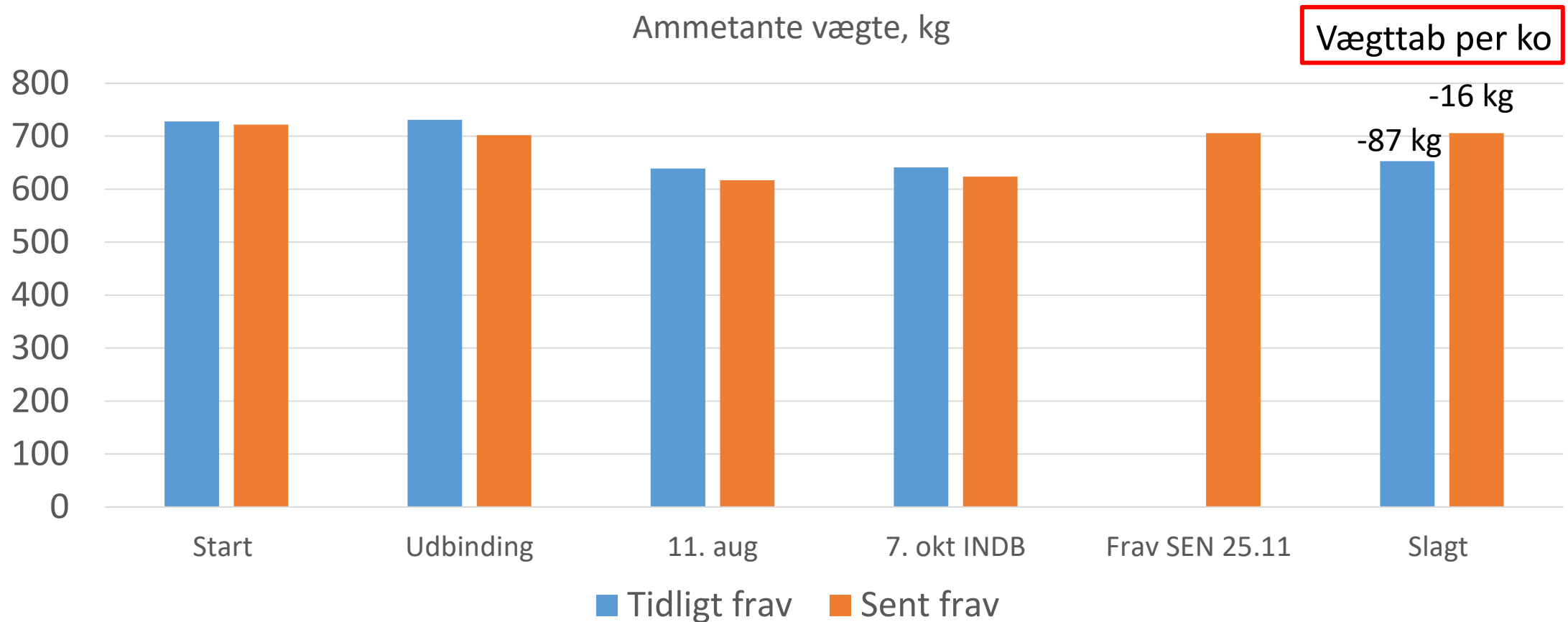

- hold A
- hold B
- hold C
- køer (A)
- køer (B+C)

TILVÆKST, KG/DAG PÅ FORSKELLIGE ALDERSTRIN FOR A-, B- OG C- STUDE

LEVENDE VÆGT FOR AMMETANTER DER FRAVÆNNER TIDLIGT (5 MDR) VS SENT (6½ MDR)

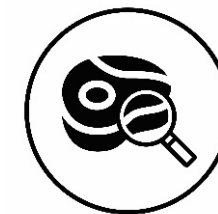
SAMLET FODERBEHOV OG - EFFEKTIVITET BEREGNET - STUDE OG KØER

		Stude			Køer			Stud incl ½ ko		
Hold		A	B	C	A	B	C	A	B	C
FE		1006	2492	4318	2782	2034	2034	1973	3167	4993
heraf afgræs		164	995	1669	1679	1524	1524	1004	1757	2431
heraf mælk		424	342	342						
Tilvækst, kg		294	497	686	-16	-58	-58	286	468	657
heraf på græs		154	228	296						
Dage		239	484	757	194	146	146	239	484	757
heraf på græs		126	267	367						
Daglig tilv, g		1230	1027	907	-82	-397	-397	1197	967	868
på græs		1222	854	807						
FE_k pr kg tilv		3.4	5.0	6.3				6.9	6.8	7.6
på græs		3.7	6.1	7.0						

VÆGTE (JUSTERET FOR VOMFYLDE) – STUDE OG AMMETANTER

		Stude			Køer	
Hold		A	B	C	SENT	TIDLIGT
Start, kg		53	47	46		
Ved slagtning, kg lev. (DKC)		347	544	732	706	670
Slagtekrop, kg		180	259	358	300	303
Slagte, %		52	48	49	42	45

SLAGTEKVALITET (A-, B- OG C-STUDE)

	GrOBEat kalv	Reference	Signifikans		GrOBEat ungvæg	Reference	Signifikans		GrOBEat okse	Reference	Signifikans
Antal dyr	16	10		Antal dyr	16	12/8		Antal dyr	16	14	
Alder, mdr	8	9-10		Alder, mdr	16	9-10		Alder, mdr	25	9-10	
Slagtevægt, kg	180	211	***	Slagtevægt, kg	258	215	***	Slagtevægt, kg	358	210	***
Form, EUROP	3,2	3,6	ns	Form, EUROP	2,7	3,4	***	Form, EUROP	3,5	3,4	ns
Fedme EUROP	2,56	2,4	ns	Fedme EUROP	2,3	2,3	ns	Fedme EUROP	3,4	2,1	***
pH – Filet	5,62	5,72	*	pH – Filet	5,48	5,67	***	pH – Filet	5,61	5,61	ns
pH – Bovkile	5,70	5,67	ns	pH – Bovkile	5,56	5,58	ns	pH – Bovkile	5,69	5,66	ns

Reference: Konventionel Dansk Kalv, alle fra same slagtekalvsbesætning

Der findes pt ikke en fair afregningspris for 8 mdr A-stude – alt for lav

BAG PROJEKTET

Margrethe Therkildsen
margrethe.therkildsen@food.au.dk
Projektleder

Barbara Vad Andersen
barbarav.andersen@food.au.dk

Nora Chaaban
nora.chaaban@food.au.dk

Mogens Vestergaard
mogens.vestergaard@anivet.au.dk

Lisbeth Mogensen
lisbeth.mogensen@agro.au.dk

Troels Kristensen
troels.kristensen@agro.au.dk

AARHUS UNIVERSITET

Iben Christiansen
iben@icoel.dk

Camilla Kramer
cakra@frilandsdyr.dk

Projektet er støttet af

PROJECT
GrOBEat

Grass-fed Organic Beef for Sustainable Eating

BÆREDYGTIG KØDPRODUKTION

UDNYT POTENTIALET HOS DE
ØKOLOGISKE TYREKALVE

TRE BÆREDYGTIGE PRODUKTER AF KALVE- OG OKSEKØD

Der skal findes gode produktionssystemer til at holde økologiske kalve i det økologiske produktionssystem. I projektet **GrOBEat** er der afprøvet et koncept, hvor der laves tre bæredygtige produkter af kvalitetskød fra Holstein-stude med forskellig slagtealder. De tre produkter har hver deres indvirkning på spisekvalitet, kødkvalitet, klima, omkostninger og fodereffektivitet.

	Kvalitet / smagsintensitet	Klima
 KALVEKØD	★	★ ★ ★
 UNGDYRKØD	★ ★	★ ★
 OKSEKØD	★ ★ ★	★

KONKLUSIONER

Ammetanter og bonding lykkes i de fleste tilfælde – arbejdskrævende periode

- Ammetanter skal kunne græsse !

Der skal sikres tilstrækkeligt med afgræsningsareal

- Godt omdriftsgræs nødvendigt til ammetanter og småkalve 1. år, *hvis* der skal slagtes små stude

Tilpasning af vinterfoderplan til 100 % øko nødvendig – vi havde fx majsensilage i

Sikre at tilvækst 1. vinter ikke er for høj – fx 900 g/dag, især frem mod udbinding

- Energikoncentration skal være ca. 0.7-0.8 FE_k/kg TS

Naturarealer kan indgå i 2. og 3. års afgræsning

HOL stude kan vokse >1.2 kg/d til 8 mdr, mindst 1,0 kg til 16 mdr og mindst 0,9 kg til 26 mdr.

Sommer 2022 med for lidt græs ses på B-studes tilvækst og fedme (lavere end forventet)

Ingen 'gule' slagtekroppe

Nuværende slagtekategorier og -vægte passer ikke til 8 mdr kalve

A-, B- og C-stude fordeling er afhængig af de lokale ressourcer og priser på foder og kød

HVORDAN KAN PRODUKTIONSSYSTEMET FORBEDRES ? (SE OGSÅ SLIDES FRA KIRSTINE F JØRGENSENS INDLÆG)

Målrettet udvælgelse af ammetanter (pris, sundhed, type, græsningserfaring, ydelse mm)

Brug af KØD x MALKERACE kalve

- Kan bruge både tyre- (stude) og kviekalve

Udvikles til også at omfatte kalve født på andre årstider

Sikre tilstrækkeligt med afgræsningsareal – godt omdriftsgræs nødvendigt til ammetanter og småkalve 1. år, hvis der skal slagtes små stude

Tilpasning af vinterfoderplan til 100 % øko – vi havde fx majsensilage i

Sikre at tilvækst 1. vinter ikke er for høj – fx 900 g/dag, især frem mod udbinding

Vælgte slagtevægte ud fra afregningspriser

Sammesætte A-, B- og C-stude antal ud fra græsudbud, vinterfoder, staldplads, afregningspriser mm.

Andet?

TAK FOR OPMÆRKSOMHEDEN

Tak til alle partnere i GrOBEat

Mogens Vestergaard, AniVet, Troels Kristensen, Agro, Lisbeth Mogensen, Agro, Barbara Vad Andersen, Food, Nora Chaaban, Food, Aarhus Universitet, Kirstine Flintholm Jørgensen og Camilla Kramer, Center for Frilandsdyr, Iben Alber Christiansen, Innovationscenter for Økologisk Landbrug

Kvægafgiftsfonden

